בס"ד

גליון

היכל מוהרא"ש

מתורתו של רבינו הקדוש **מוהר"ן מברסלב** זי"ע ותלמידיו הקדושים

גליון ע"ד • פרשת **בהר בחוקותי** תשפ"ג

היכל הקודש חסידי ברסלב

מיסודו של
פרן מוהרא"ש זי"ע
בנשיאות פו"ר
הרה"צ ר' יצחק שפואל אהרן
לעזער שליט"א

מְכוֹנַת כְּבִיסָה

הָיָה פַּעַם אַבְרֵךְ אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהָיָה רָגִיל לָלֶכֶת לְהִתְבּוֹדֵד בַּלַּיְלָה בְּאֵיזֶה מָקוֹם חָשׁוּךְ בֵּין עֵצִים, וְשָׁם מָצָא אֵיזֶה תֵּבָה גְּדוֹלָה שֶׁהָיָה נִשְׁעָן עָלֶיהָ בְּעֵת הִתְבּוֹדְדוּתוֹ.

פַּעַם אַחַת הָלַךְ לְאוֹתוֹ מָקוֹם לְהִתְבּוֹדֵד בְּאוֹר הַיּוֹם, וְרָאָה שֶׁהַתֵּבָה עָלֶיהָ הָיָה נִשְׁעָן הָיְתָה מְכוֹנַת כְּבִיסָה יְשָׁנָה שֶׁמִּישֶׁהוּ הִשְׁלִיךְ שָׁם, כְּשֶׁשּׁוֹחֵחַ אַחַר כָּךְ עִם מוֹהֲרָא"שׁ סִפֵּר לוֹ עַל זֶה. עָנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרָא"שׁ: שִׂים לֵב מַה שֶּׁמְּרַמְּזִים לְךָ מִשָּׁמַיִם! עַל יְדֵי הַהִתְבּוֹדְדוּת שֶׁלְּךָ אַתָּה זוֹכֶה עוֹד וְעוֹד לְכַבֵּס אֶת נִשְׁמָתְךָ וּלְהוֹרִיד מִמֶּנָּה כָּל מִינֵי כְּתָמִים שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל יְדֵי הָעֲוונוֹת, כָּל דִּבּוּר שֶׁאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִיא כְּמוֹכוֹנַת כְּבִיסָה לִנְשָׁמָה!

פשיחות פו"ר הרה"צ שליט"א

עֲמַל פֶּה

מִי לֹא רוֹצֶה כָּזוֹ בְּרָכָה?

הַשָּׁבוּעַ בְּפָרָשָׁתֵנוּ יֵשׁ לָנוּ הַבְטָחוֹת עֲצוּמוֹת וּבְרָכוֹת מְרֻבּוֹת, מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעַצְמוֹ!, 'וְנָתַתִּי גִּשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם' - תְּקַבְּלוּ אֶת כָּל הַגַּשְׁמִיּוּת שֶׁלָּכֶם בְּעִתּוֹ וּבִזְמַנּוֹ, לֹא יֶחְסַר לָכֶם דָּבָר.

מִי לֹא רוֹצֶה כָּזוֹ בְּרָכָה? בְּרָכָה שֶׁלֹּא יֶחְסַר לָאָדָם דָּבָר, יִהְיֶה לוֹ כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ, בְּדִיּוּק בַּזְּמַן...

אֵיךְ זוֹכִים לָזֶה?

אוֹמֵר לָנוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: כָּל הַטּוֹב הַזֶּה יַגִּיעַ אֲלֵיכֶם - "אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם" - רַשְׁ"י הַקָּדוֹשׁ מְבָאֵר שֶׁהַכַּוָּנָה הִיא - "שֶׁתְּהֵיוּ עֲמֵלִים בַּתּוֹרָה" אִם תַּעֲשֶׂה כָּךְ - תִּזְכֶּה לִבְרָכָה הַזּוֹ.

יָבוֹא הָאָדָם וְיִטְעַן: **"אֵין לִי שׁוּם רֶקַע בַּתּוֹרָה, לֹא זָכִיתִי לְחַנּוּךְ חָזָק, אֲנִי לֹא לַמְדָן וְלֹא חָרִיף, אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לַעֲמֹל בַּתּוֹרָה? וְכִי אֲלֵי לֹא דִּבֶּר הַשֵּׁם בְּהַבְטָחָה זוֹ? אֵין לִי חֵלֶק בִּבְרָכַת הַשֵּׁם?"**

"לֶעָמָל פֶּה נִבְרָא"

עַל זֶה אוֹמֶרֶת לָנוּ הַגְּמָרָא בְּסַנְהֶדְרִין (צ"ט:): "אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אָדָם לְעָמָל נִבְרָא, שֶׁנֶּאֱמַר 'כִּי אָדָם לְעָמָל יוּלָּד', אֵינִי יוֹדֵעַ אִם לַעֲמֹל פֶּה נִבְרָא אוֹ לַעֲמֹל מְלָאכָה נִבְרָא כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר 'כִּי אֲכַף עָלָיו פִּיהוּ' הֲוֵי אוֹמֵר לֶעָמָל פֶּה נִבְרָא"

> **יָבוֹא הָאָדָם וְיִטְעַן: "אֵין לִי שׁוּם רֶקַע בַּתּוֹרָה, אֲנִי לֹא לַמְדָן וְלֹא חָרִיף, אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לַעֲמֹל בַּתּוֹרָה? וְכִי אֲלֵי לֹא דִּבֶּר הַשֵּׁם בְּהַבְטָחָה זוֹ? אֵין לִי חֵלֶק בִּבְרָכַת הַשֵּׁם?"**

הֲרֵי לָנוּ שֶׁיֵּשׁ מָשָׁל שֶׁל "עֲמַל פֶּה". שֶׁאָדָם יוֹשֵׁב וְעָמֵל עִם פִּיו, בַּאֲמִירַת הַגְּמָרָא, מִשְׁנָיוֹת, תַּנַ"ךְ, שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, זֶה נִקְרָא "עָמָל", אֲפִלּוּ לְלֹא שׁוּם הֲבָנָה וְהַשָּׂגָה כְּלָל, וּבֶאֱמֶת בְּוַדַּאי שֶׁאִם יִזְכֶּה לְהָבִין אֶת הַפְּשָׁט שֶׁל מָה שֶּׁהוּא לוֹמֵד - זֶה הַכִּי טוֹב, שֶׁשָּׁמִים לֵב לָמָּה שֶׁאוֹמְרִים וּמְנַסִּים לְהָבִין אֶת מָה שֶּׁלּוֹמְדִים. **אֲבָל "עָמָל" נִקְרָא אִם אַתָּה זוֹכֶה לָשֶׁבֶת עַל כִּסֵּא אֵיזֶה זְמַן שֶׁהוּא וּלְהַתְמִיד, רֶבַע שָׁעָה אוֹ חֲצִי שָׁעָה וַאֲפִלּוּ חֲמֵשׁ דַּקּוֹת** (יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁשִּׁבְּילָם חֲמֵשׁ דַּקּוֹת זֶה כְּבָר נִקְרָא עָמָל וִיגִיעָה). כְּשֶׁאָדָם מַחֲלִיט שֶׁהוּא יוֹשֵׁב עַל מָקוֹם אֶחָד וְאֵינוֹ זָז מִשָּׁם עַד שֶׁגּוֹמֵר לִלְמֹד מָה שֶׁקִּבֵּל עַל עַצְמוֹ, זֶה נִקְרָא "עָמָל" חָזָק וּרְצִינִי!

וְלָכֵן הַפָּסוּק פּוֹתֵחַ דַּוְקָא עִם הַלָּשׁוֹן - בְּחֻקֹּתַי, בִּלְשׁוֹן חֹק. כִּי חֹק זֶה מִצָּוָה בְּלִי טַעַם, וְזֶה בָּא לוֹמַר שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁהָאָדָם אֵינוֹ מֵבִין וְאֵינוֹ מַרְגִּישׁ שׁוּם טַעַם בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, בְּכָל זֹאת יַמְשִׁיךְ לַעֲמֹל עִם הַפֶּה שֶׁלּוֹ בַּתּוֹרָה אֲפִלּוּ בְּלִי טַעַם, כָּךְ יִזְכֶּה לְכָל בִּרְכוֹת הַשֵּׁם.

זֶה אֶחָד מֵהַפְּרוּשִׁים הַיְּדוּעִים מִבַּעַל הָ"אוֹר

<<<

מכתב לשבת

ממכתבי מוה"ר הרה"צ שליט"א
מהשנים הקודמות

לַעֲלוֹת "בְּהַר" ה'

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּהַר [בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל] י"ב אִיָּר כ"ז לְמֵ"טְמוּנִים הַ'תשפ"ב

חַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל עִיר בִּרְסֶלֶב, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדֵי בְּכָל אֵתַר וַאֲתַר, הוי"ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשַּׁבָּת קוֹרְאִים פָּרָשַׁת **בְּהַר**, וְהַפָּרָשָׁה מַזְכִּירָה אוֹתָנוּ מִן הָהָר הַקָּדוֹשׁ שֶׁעָלָיו קִבַּלְנוּ הַתּוֹרָה "**הַר סִינַי**", וְנַעֲשֵׂינוּ שָׁם עַם הַנִּבְחָר לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ, וּכְכָל שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּק עַצְמוֹ בִּלְמוּד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וּבְקִיּוּם כָּל הַמִּצְוֹות הַכְּתוּבוֹת בָּהּ, כֵּן זוֹכֶה לְהַרְגִּישׁ עִצָּם יְחוּסוֹ, וְהַמַּמְלָכָה וְהַקְּדֻשָּׁה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מוֹרִישׁ לָנוּ, וְלָכֵן בְּיָמִים אֵלּוּ לִפְנֵי חַג הַשָּׁבוּעוֹת קוֹרְאִין פָּרָשָׁה זוֹ שֶׁנֶּאֱמְרָה "**בְּהַר סִינַי**", לְהַזְכִּיר אוֹתָנוּ לְאָן אֲנַחְנוּ מַגִּיעִים, וְשֶׁנָּכִין עַצְמֵנוּ בַּהֲכָנָה דְּרַבָּה לִקְרַאת חַג שָׁבוּעוֹת הַקָּדוֹשׁ, וְאֶל הָאוֹר הַגָּדוֹל הַמִּתְגַּלֶּה בּוֹ, כִּי תֵּבֵת "**בְּהַר**" בְּגִימַטְרִיָּא "**אוֹר**", וּבְתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה טָמוּן אוֹר הַגָּנוּז שֶׁל שִׁשָּׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, וּכְפִי שֶׁאָדָם מַכְנִיס עַצְמוֹ בִּלְמוּד הַתּוֹרָה וּבְקִיּוּם הַמִּצְוֹות, כֵּן מִתְגַּלֶּה לוֹ הָאוֹר הַזֶּה.

וּבְאוֹתָהּ עֵת אֲנַחְנוּ נִזְכָּרִים בְּפָרָשַׁת **בְּהַר** מֵעוֹד הַר קָדוֹשׁ שֶׁעָלָיו נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְהוּא "**הַר הַמּוֹרִיָּה**" שֶׁהוּא מְקוֹם הַעֲלָאַת הַתְּפִלּוֹת וְשַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְעָלָיו נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית כב יד): "**בְּהַר** ה' יֵרָאֶה", שֶׁשָּׁם יֵשׁ גִּלּוּי שְׁכִינָה בְּאֹפֶן קָבוּעַ, וּכְפִי שֶׁאָדָם מַכְנִיס עַצְמוֹ בַּעֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, וּמְזַכֵּךְ מוֹחוֹ וְדַעְתּוֹ בְּאוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כֵּן מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הָאָרָה נוֹרָאָה מִקְּדֻשַּׁת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת לג ע"ב) כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו, וְזוֹכֶה לִקְבֵּל פְּנֵי הַשְּׁכִינָה.

עַל כֵּן בּוֹאוּ נָא מְשַׁבָּת זֹאת לַעֲלוֹת "**בְּהַר**" ה' וְלָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ, וְנַעֲשֶׂה הִתְחַדְּשׁוּת רְצִינִית בִּלְמוּד הַתּוֹרָה וּבַעֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, וְכָךְ יִתְגַּלֶּה אֲלֵינוּ מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, וְנִזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים לָעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבָּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!

יצחק מאיר מרדכי לוי נ"י

המשך מעמוד א' ‹‹‹

הַחַיִּים" הַקָּדוֹשׁ עַל הַפָּסוּק (הוּא מֵבִיא אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם פְּרוּשִׁים עַל פָּסוּק זֶה, וְזֶה הַמָּקוֹם הַיָּחִיד בְּסִפְרוֹ שֶׁמֵּבִיא כָּל כָּךְ הַרְבֵּה פְּרוּשִׁים עַל פָּסוּק אֶחָד), שֶׁכּוֹתֵב שֶׁאִם בְּחֻקּוֹתַי תֵּלְכוּ זֶה בְּדִבּוּר, **שֶׁאָדָם מְדַבֵּר דִּבּוּרֵי תוֹרָה זֶה נִקְרָא שֶׁהוֹלֵךְ בְּחֻקּוֹת הַשֵּׁם.**

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׁמֵחַ

רַבֵּנוּ זַ"ל מֵבִיא בִּלְקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן (חֵלֶק א' סִימָן ע"ד) אֶת דִּבְרֵי הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ בְּפָרָשַׁת קְדוֹשִׁים (דַּף פ"ה - מִלְּשׁוֹן פֶּה), וְזֶה לְשׁוֹן הַזֹּהַר: "אִית מָאן דְּלָעֵי בְּאוֹרַיְתָא" - יֵשׁ מִי שֶׁלּוֹמֵד תּוֹרָה וְעָמַל בָּהּ (לָעֵי בַּאֲרָמִית - עָמַל), "וּמְגַמְגֵּם בָּהּ בְּגִמְגּוּמָא דְּלָא יָדַע" - שֶׁמְּגַמְגֵּם בַּמִּלִּים, וְלֹא רַק שֶׁאֵינוֹ מֵבִין אֶלָּא גַּם שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵפִלּוּ לִקְרֹא הֵיטֵב, "כָּל מִלָּה וּמִלָּה סָלְקָא לְעֵלָּא וְקָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא חָדֵי בְּהַאי מִלָּה" - כָּל מִלָּה עוֹלָה לְמַעְלָה וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׂמֵחַ עִם אוֹתָהּ מִלָּה, "וְקָבִיל לָהּ וְנָטַע לָהּ סַחְרָנִין דְּהַאי נַחֲלָה וְאִתְעֲבִידוּ מֵאִנּוּן מִילִּין אִילָנִין רַבְרְבִין וְאִילָנִין עַרְבֵי נַחַל" - הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לוֹקֵחַ אֶת הַמִּלִּים הָאֵלּוּ וְנוֹטֵעַ מֵהֶם אִילָנוֹת גְּדוֹלִים וְיָקָרִים וְכוּ'.

רוֹאִים בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ בְּפֵרוּשׁ אֶת הַלִּמּוּד הַזֶּה, שֶׁאֲפִלּוּ אִם אָדָם לֹא מַצְלִיחַ לִקְרֹא אֶת הַמִּלִּים כְּתִקּוּנָן וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁאֵינוֹ מֵבִין, אֲבָל בְּכָל זֹאת הוּא עָמֵל וּמִתְיַגֵּעַ לוֹמַר אֶת דִּבּוּרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׂמֵחַ וְשָׂשׂ בְּאוֹתָן מִלִּים, **אֵין אָנוּ יְכוֹלִים לְתָאֵר אֶת גֹּדֶל פְּעֻלּוֹ בִּיגִיעָה זוֹ.**

? שז"ת כרסלב · מאת מוהרא"ש זי"ע

הַאִם רַק בְּרֶסְלֶב הִיא אֱמֶת?

מֵאֵיפֹה יֵשׁ לַחֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב אֶת הָאֹמֶץ לְהַגִּיד שֶׁרַק הַדֶּרֶךְ שֶׁלָּהֶם הִיא דֶּרֶךְ הָאֱמֶת?

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ג' לְסֵדֶר צַו ט' אֲדָר כ' הַ'תשע"ד

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נ"י

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי אַף פַּעַם לֹא שָׁמַעְתִּי אִמְרָה כָּזוֹ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף כָּל עַם יִשְׂרָאֵל מַאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְהֵם אֱמֶת, כִּי אִם נִתְבּוֹנֵן אֲזַי כְּבָר אָמַר הַנָּבִיא (יִרְמְיָה י' י'): "וַהֲוָי"ה אֱלֹקִים אֱמֶת הוּא אֱלֹקִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם", וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן נ"א) שֶׁרַק הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִקְרָא אֱמֶת, וְלָכֵן כְּכָל שֶׁאָדָם יוֹתֵר מִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יוֹתֵר אֱמֶת נִכְנָסֶת בּוֹ, וְלֹא שַׁיָּךְ לְהַגִּיד שֶׁזֶּה יוֹתֵר אֱמֶת מֵהַשֵּׁנִי, כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ וּמְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ אֲזַי חֲקוּקָה בּוֹ אֱמֶת, וְלָכֵן אִי אֶפְשָׁר לוֹמַר עַל שִׁיטָה זוֹ אוֹ עַל שִׁיטָה זוֹ וְכוּ' וְכוּ' שֶׁאַחַת אֱמֶת יוֹתֵר מֵהַשֵּׁנִיָּה, כִּי הָאֱמֶת הִיא רַק הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

וְלָכֵן עָלֵינוּ רַק לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם לְכָלָּם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן ס"ו) כְּכָל שֶׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעִקַּר הַדְּבֵקוּת הוּא לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כִּי (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב' סִימָן פ"ד) הַשַּׂעַר לְהִכָּנֵס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ זֶה דֶּרֶךְ תְּפִלָּה - אֲזַי יֵשׁ בּוֹ יוֹתֵר אֱמֶת, כִּי הוּא נִכְלָל יוֹתֵר וְיוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין עוֹד הִתְכַּלְלוּת בְּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא כְּמוֹ הַדִּבּוּר שֶׁאָדָם מְדַבֵּר

‹‹‹

מַצָּב הָרוּחַ בַּקְלוֹיִז בְּכִי־רַע, כֻּלָּם שְׁבוּרִים.
רַק ר' אַבְרָהָם בֶּן ר' נַחְמָן זַ"ל דִּבֵּר אָז מִשִּׂמְחָה וְרִקּוּדִין

אִם יֵשׁ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה דִּינִים צְרִיכִים לִרְקֹד

אֵצֶל אַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ הָרִקּוּדִים הֵם יְסוֹד גָּדוֹל, וְאַחַר כָּל תְּפִלָּה: שַׁחֲרִית, מִנְחָה, מַעֲרִיב, חֲצוֹת, נוֹהֲגִים אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לִרְקֹד הַרְבֵּה, כִּי רַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר בְּפֵרוּשׁ (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א' סִימָן י): "עַל־יְדֵי רִקּוּדִין וְהַמְחָאַת כַּף אֶל כַּף נַעֲשֶׂה הַמְתָּקַת הַדִּינִים".

בְּשָׁנוֹת תרע"ו תרע"ז, הָיְתָה אָז מִלְחָמָה בָּעוֹלָם, וּבְרוּסְיָה נָפְלוּ הַרְבֵּה הַרְבֵּה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְגַם לָקְחוּ אֶת הַגְּבָרִים וְהַבַּחוּרִים אֶל הַצָּבָא לִשְׁדֵּה הַקְּרָב, וְכֵן בְּעִיר טְשֶׁעהְרִין הֶחֱרִימָה הַמֶּמְשָׁלָה מֵהֶעֱשִׁירִים אֶת מָמוֹנָם, כִּי הָיוּ שָׁם עֲשִׁירִים רַבִּים מִבֵּין אַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל־כֵּן הָיָה מַצָּב הָרוּחַ בַּקְלוֹיִז בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה תרע"ז בְּכִי־רַע, כֻּלָּם הָיוּ שְׁבוּרִים.

רַק ר' אַבְרָהָם בֶּן ר' נַחְמָן זַ"ל דִּבֵּר אָז הַרְבֵּה מִשִּׂמְחָה וְרִקּוּדִין, וְעוֹרֵר הַרְבֵּה אֶת אֲנָשָׁיו לִרְקֹד הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵהָרָגִיל, וְרָקְדוּ הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהָעֶשְׁיִרִים מִטְּשֶׁעהְרִין צָעֲקוּ וּמָחוּ וְאָמְרוּ: "אֵיךְ יְכוֹלִים לִרְקֹד בְּשָׁעָה שֶׁנִּלְקְחָה מֵאִתָּנוּ כָּל הָעֲשִׁירוּת וַאֲלָפִים וּרְבָבוֹת מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם בַּחֲזִית בְּשָׂדֵה הַקְּרָב, וְנוֹפְלִים כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה הֲרוּגִים", וְצָעֲקוּ הַרְבֵּה, וְרִי' אַבְרָהָם עוֹרֵר לִרְקוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאָמַר: "אַדְרַבָּה, אִם יֵשׁ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה דִּינִים בָּעוֹלָם, צְרִיכִים דַּיְקָא לִרְקֹד הַרְבֵּה, וּבִפְרָטִיּוּת אֶצְלֵנוּ בְּאוּמַן, אֲשֶׁר כָּל הָרֹאשׁ־הַשָּׁנָה הוּא בְּיַד רַבֵּנוּ זַ"ל, כְּמוֹ שֶׁהִתְפָּאֵר (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן רכ): 'כָּל הָעִנְיָן שֶׁלִּי הוּא רֹאשׁ־הַשָּׁנָה' - "גָּאר מַיין זַאךְ אִיז רֹאשׁ־הַשָּׁנָה", וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ לִרְקֹד הַרְבֵּה כְּדֵי לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁעַל־יְדֵי רִקּוּדִין וְהַמְחָאַת כַּף אֶל כַּף מַמְתִּיקִים אֶת הַדִּינִים".

מִי שֶׁמַּכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּעִנְיָן זֶה בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּמַאֲמִין בְּרַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁכָּךְ הוּא, שֶׁעַל יְדֵי רִקּוּדִין וְהַמְחָאוֹת כַּף הוּא מַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים, וְרוֹקֵד בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אָז יִרְאֶה נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת בְּהַשְׁגָּחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ נִסִּים נִגְלִים, כִּי מַעֲלַת הָרִקּוּדִים אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעֵר כְּלָל.

לָשִׁיר וְלִרְקֹד לָמוּת עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם

וְסִפֵּר מוֹהֲרָא"שׁ זַ"ל, כִּי הָרַב מִבְּלָאז'וֹב סִפֵּר סִפּוּר נוֹרָא, אֵיךְ נִצַּל מֵהַגֶּרְמָנִים הָאֲרוּרִים יְמַח שְׁמָם, שֶׁהוּא הָיָה בְּתוֹךְ קְבוּצָה גְּדוֹלָה שֶׁל יְהוּדִים שֶׁהָיְתָה מוּכָנָה כְּבָר לְהִכָּנֵס לְתָאֵי הַגָּז, וְהָיוּ מַמָּשׁ עַל סַף הַמָּוֶת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, רַק חִכּוּ לְצַו הַקְּרִיאָה, וְכֻלָּם יָדְעוּ לְהֵיכָן הֵם הוֹלְכִים, וְהָיוּ כֻּלָּם שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים בְּעִצְבוֹן וּבְדִכָּאוֹן עַד מְאֹד מְאֹד, כְּדַרְכָּם שֶׁל נְדוֹנִים לַמָּוֶת שֶׁעוֹמְדִים בְּיֵאוּשׁ וּמְחַכִּים לְגוֹרָלָם.

וְהִנֵּה לְפֶתַע נִתְעוֹרֵר יְהוּדִי אֶחָד וְהִכְרִיז בְּקוֹל רָם: "רַבּוֹתַי, עָלֵינוּ לְהַתְחִיל לָשִׁיר וְלִרְקֹד מֵרֹב שִׂמְחָה עַל שֶׁאָנוּ הוֹלְכִים לְקַיֵּם מִצְוָה נְדִירָה מְאֹד - לָמוּת עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם, עַל־כֵּן מַה וְלָמָּה עָלֵינוּ לִהְיוֹת עַכְשָׁו שְׁבוּרִים, מִמֵּילָא זֶה כְּבָר לֹא יַעֲזֹר לָנוּ, וְאָנוּ הוֹלְכִים כְּבָר לְהֻחָנָּק עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם, עָלֵינוּ לְהַתְחִיל לָשִׁיר וְלִרְקֹד", וְהוּא הִתְחִיל לָשִׁיר וְלִרְקֹד.

וְאָמַר הָרַב הַנַּ"ל, שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִי הִכְנִיס בָּהֶם פִּתְאוֹם כֹּחַ, שֶׁכֻּלָּם שָׂרוּ עִם הַיְהוּדִי וְרָקְדוּ מְאֹד, וְהִנֵּה לְפֶתַע נִפְתְּחָה הַדֶּלֶת עַל־יְדֵי הַפּוֹשְׁעִים בִּרְצִיחָה נוֹרָאָה, וְנִכְנְסוּ וְהִתְחִילוּ לְהַכּוֹתָם מַכּוֹת רָצַח, וְקִלְלוּ אוֹתָם בִּקְלָלוֹת נִמְרָצוֹת, וְתֵכֶף־וּמִיָּד נִכְנַס קָצִין, וְנָתַן לָהֶם פְּקֻדָּה לָצֵאת לַחוּץ וּלְהִתְלַבֵּשׁ, וְצָעַק בְּרִצְיחָה: "עַכְשָׁו אַרְאֶה לָהֶם. אַתֶּם לֹא תֵלְכוּ כָּל־כָּךְ מַהֵר אֶל הַמָּוֶת, עוֹד תִּתְעַנּוּ וְתִסְבְּלוּ תַּחַת יָדֵינוּ", וְגֵרֵשׁ אוֹתָם לַחוּץ בְּרִצְיחָה גְּדוֹלָה, וּבֵין כָּךְ הָיְתָה שָׁם הַתְקָפַת אֲוִיר נוֹרָאָה מֵהָאֲמֶרִיקָאִים, וּבָרְחוּ לָהֶם כָּל הָרָשָׁעִים הָאֲרוּרִים, כָּל אֶחָד נָס לְמָצוֹא לְעַצְמוֹ מָקוֹם מַחֲבוֹא, וְהֵם נִשְׁאֲרוּ בַּחוּץ וְהִתְחַבְּאוּ בֵּין הַבְּנָיָנִים, וּמַמָּשׁ הָיָה כְּפֶשַׁע בֵּינָם וּבֵין הַמָּוֶת, מֵרֹב פְּצָצוֹת שֶׁנָּפְלוּ אָז, וּלְבַסּוֹף הָיָה שֶׁהָאֲמֶרִיקָאִים נִצְּחוּ וְנִכְנְסוּ וְהִצִּילוּ אוֹתָם, וְקָדְ נִשְׁאֲרוּ בַּחַיִּים.

דּוֹקֵר אֶת הַסַּפָּ"ךְ פַּ"ם

וְסִיֵּם מוֹהֲרָא"שׁ זַ"ל, כִּי רִקּוּ"ד אוֹתִיּוֹת דִּקּוּ"ר, עִם כָּל רִקּוּ"ד שֶׁאָדָם רוֹקֵד - הוּא דּוֹקֵר אֶת הַסַּמָּ"ךְ מֵ"ם שֶׁמְּקוֹרוֹ הוּא עִצָּבוֹן וְדַכָּאוֹן וּמְרִירוּת, עַד שֶׁלֹּא יְכוֹלִים לִרְקֹד כְּלָל, וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי רִקּוּדִים - דּוֹקְרִים אוֹתוֹ וְיִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי.

אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁאָז הוּא מִתְיַחֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּה כָּל הָעִנְיָן שֶׁל 'הִתְבּוֹדְדוּת' שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל גִּלָּה לָנוּ, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שֶׁמְּדַבֵּר אֶל חָבֵר טוֹב, וּלְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל דָּבָר בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, וְדַיְקָא עַל יְדֵי זֶה יַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ, כִּי הַדִּבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא זֶה מָה שֶׁמְּדַבֵּק אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּסוֹד (דְּבָרִים י' כ"א) "הוּא תְהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹקֶיךָ", כִּי עַל יְדֵי שֶׁאָדָם מַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי זֶה הוּא נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְהַיּוֹת שֶׁזֶּה הָיָה יְסוֹד הַיְסוֹדוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל, לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁעוֹסֵק בָּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ שֶׁל הִתְבּוֹדְדוּת לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא נִכְלָל יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא עֶצֶם הָאֱמֶת כְּבָיְכוֹל, וְלֹא שֶׁאוֹמְרִים שֶׁאָצְלֵנוּ הָאֱמֶת וְאֵצֶל אֲחֵרִים אֵין אֱמֶת וְכוּ'.

וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן סִימָן תכ"א) הַצַּדִּיקִים אֲפִלּוּ אֵלּוּ הַצַּדִּיקִים שֶׁל עַכְשָׁו, הֵם יְקָרִים גַּם כֵּן מְאֹד בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִלְמָלֵא לֹא הָיָה בָּהֶם רַק מָה שֶׁמְּרַחֲקִים מִמִּנְהָגֵי הַגָּלֻי עוֹלָם, הַהוֹלְכִים

וּמַנְהִיגִים עַצְמָם דַּיְקָא בְּדַרְכֵי הָעַכּוּ"ם, וְהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַחֲקִירוֹת וְחָכְמוֹת, וְכַוָּנָתָם דַּיְקָא לְהַדְּמוֹת עַצְמָם בְּמַהֲלָכָן וּבְמַלְבּוּשֵׁיהֶן וּבְמִנְהֲגֵיהֶם כְּמִנְהֲגֵי הָעַכּוּ"ם שֶׁאֲשֶׁר נִתְפַּשֵּׁט עַכְשָׁו בַּעֲוֹונוֹתֵינוּ הָרַבִּים, וְאִם לֹא הָיוּ פּוֹעֲלִים הַצַּדִּיקִים כִּי אִם מָה שֶׁמְּרַחֲקִין מֵהֶם - גַּם כֵּן דַּיָּם. כִּי כָּל מַנְהִיג אֵיזֶ שֶׁהוּא מִתְנַהֵג בַּעֲבוֹדָתוֹ, עַל כָּל פָּנִים הוּא רָחוֹק מִדַּרְכֵיהֶם, וְכֵן הַמְּקָרְבִים אֲלֵיהֶם, כִּי מֵאַחַר שֶׁמִּדַּקְדְּקִין לִבְלִי לְהַנִּיחַ שֵׂעָר אֶחָורֵי פֵּאוֹת הָרֹאשׁ, מִמֵּילָא אֵינָם מְגַדְּלִים בְּלוֹרִית שֶׁקּוֹרִין בֵּי הָאר, וּמִמֵּילָא הֵם רְחוֹקִין מִמְּנְהֲגֵי הָעַכּוּ"ם וּמִכַּת הַפִּילוֹסוֹפִים וְהַמְּחַקְּרִים שֶׁמַּנְהִיגִים עַצְמָם בִּדְרָכִים כָּאֵלּוּ. וְזֶהוּ דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, כִּי דַּרְכֵי הַחֲקִירוֹת וְהַפִּילוֹסוֹפְיָה הוּא הֲרָעָה הַגְּדוֹלָה שֶׁבְּכָל הָרָעוֹת וְאֵין רַע מִזֶּה, אַשְׁרֵי מִי שֶׁרָחוֹק מֵהֶם.

וְלָכֵן רוֹאִים בְּפֵרוּשׁ אֵיזֶ שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל מַפְלִיג גַּם בִּשְׁאָר הַמַּנְהִיגִים שֶׁמְּחַזְּקִים אֶת אַנְשֵׁיהֶם לִהְיוֹת מֻבְדָּלִים מִדַּרְכֵי הַפּוֹשְׁעִים וְכוּ', שֶׁמּוֹרִידִים אֶת הַזָּקֵן וְהַפֵּאוֹת וְכוּ', מְחַלְּלֵי שַׁבָּתוֹת וְאוֹכְלֵי טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת בְּשַׂר הַחֲזִיר וְהַשְּׁפָנִים וְכוּ'. וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן הַמַּנְהִיגִים שֶׁמְּעוֹרְרִים אֶת אַנְשֵׁיהֶם לְקִבּוּעַ עִתִּים בַּתּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, אַשְׁרֵיהֶם וְאַשְׁרֵי חֶלְקָם.

הַמְאֹחֵל לְךָ בְּרָכָה
וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

סיפור לשבת

לְאָן אַתָּה רָץ?

בְּבֵית מִדְרָשׁוֹ שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי לֵוִי יִצְחָק מִבַּארְדִּיטְשׁוֹב זי"ע, הָיָה אֶחָד שֶׁהָיָה מְמַהֵר מְאֹד בְּסוֹף הַתְּפִלָּה לָצֵאת, בְּקֹשִׁי הָיָה לוֹ זְמַן לְסַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה כָּרָאוּי, פָּנָה אֵלָיו הָרַב הַקָּדוֹשׁ וּשְׁאָלוֹ: לְהֵיכָן אַתָּה רָץ?, "אֲנִי מְמַהֵר לַפַּרְנָסָה שֶׁלִּי" עָנָה אוֹתוֹ אָדָם, נַעֲנָה לוֹ הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִבַּארְדִּיטְשׁוֹב: "מֵאֵיפֹה אַתָּה כָּל כָּךְ בָּטוּחַ שֶׁאַתָּה רָץ אֶל הַפַּרְנָסָה שֶׁלְּךָ? אוּלַי אַתָּה רָץ מֵהַפַּרְנָסָה שֶׁלְּךָ, אוּלַי אַתָּה בַּכְּווּן הֶהָפוּךְ?"...

נָכוֹן שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָלֶכֶת לַעֲבֹד לְפַרְנָסָתוֹ, אוּלָם עָלָיו לִרְאוֹת שֶׁיִּהְיוּ לוֹ שְׁעוּרִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, לְהִצְטָרֵף לְאֵיזֶה שִׁעוּר תּוֹרָה, לִרְאוֹת שֶׁיָּקוּם מַסְפִּיק מֻקְדָּם שֶׁיּוּכַל לְהִתְפַּלֵּל כָּרָאוּי וְלַחְטֹף אֵיזֶה לְמוּד אַחַר הַתְּפִלָּה, שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, פֶּרֶק מִשְּׁנָיוֹת, וְגַם בָּעֶרֶב, זֶה יָבִיא לוֹ אֶת הַפַּרְנָסָה!

סִפֵּר הָרִי"ח הַקָּדוֹשׁ הָרַב הַקָּדוֹשׁ בַּעַל הַבֶּן אִישׁ חַי: **שְׁנֵי אֲנָשִׁים דָּרוּ בְּעִיר אַחַת, וּשְׁנֵיהֶם הִתְחָרוּ לְפַרְנָסָתָם בְּמִסְחָר בְּבָתִּים,** אֶחָד מֵהֶם הָיָה אִישׁ כָּשֵׁר, הָיָה מַשְׁכִּים קוּם לְבֵית הַכְּנֶסֶת כְּוָתִיקִין כָּל יוֹם, וְגַם נִזְהָר בְּשִׁעוּרֵי תּוֹרָה אַחַר הַתְּפִלָּה, וְרַק כְּשֶׁסֵּיֵם וּכְבָר הָיְתָה הַשָּׁעָה עֶשֶׂר אוֹ אַחַת עֶשְׂרֵה, פָּנָה לְחֲנוּתוֹ.

מֵאִידָךְ, הַשֵּׁנִי הָיָה מְמַהֵר מְאֹד בִּתְפִלָּתוֹ, אִם בְּכָלָל הָיָה זוֹכֶה לִהְיוֹת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְאָץ לַחֲנוּתוֹ לִתְפֹּס יוֹתֵר קוֹנִים.

> **"מֵאֵיפֹה אַתָּה כָּל כָּךְ בָּטוּחַ שֶׁאַתָּה רָץ אֶל הַפַּרְנָסָה שֶׁלְּךָ? אוּלַי אַתָּה רָץ מֵהַפַּרְנָסָה שֶׁלְּךָ, אוּלַי אַתָּה בַּכְּווּן הֶהָפוּךְ?"...**

אַךְ הַמְּצִיאוּת הָיְתָה, שֶׁלִּרְאשׁוֹן אַף פַּעַם לֹא חָסְרוּ קוֹנִים, אַף שֶׁהַשֵּׁנִי הָיָה פָּתוּחַ יוֹתֵר שָׁעוֹת, חֲנוּתוֹ שֶׁל הַשֵּׁנִי הָמְתָה קוֹנִים.

פַּעַם הִגִּיעָה לָעִיר סְחוֹרָה יְקָרָה וּמְשֻׁבַּחַת בְּמֻיָּחָד, הַקּוֹל הִתְפַּרְסֵם בָּעִיר, וְהַקּוֹנִים עָטוּ עָלֶיהָ בַּחֲנוּת שֶׁהָיְתָה פְּתוּחָה רִאשׁוֹנָה - חֲנוּתוֹ שֶׁל הַמְּמַהֵר בִּתְפִלָּתוֹ... וְהִנֵּה הִגִּיעַ לָקוֹחַ נוֹסָף - שַׂר חָשׁוּב רָם וְדָרֵג, שֶׁבִּקֵּשׁ לִמְצֹא גַּם הוּא כַּמּוּת רַבָּה מֵהַבַּד הַיָּקָר, אוּלָם הַסְּחוֹרָה כְּבָר אָזְלָה מֵהַחֲנוּת, וְהַשַּׂר נֶאֱלַץ לָצֵאת בְּיָדַיִם רֵיקוֹת.

בְּדִיּוּק כְּשֶׁיָּצָא מֵחֲנוּת זוֹ, הִגִּיעַ הַיְּהוּדִי יְרֵא הַשָּׁמַיִם לִפְתֹּחַ אֶת הַחֲנוּת, בְּפָנִים מְאִירוֹת מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם תְּפִלָּה כָּרָאוּי וְלִמּוּד שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן, בִּבְטָחוֹן חָזָק שֶׁיְּמַלֵּא ה' יִתְבָּרַךְ צְרָכָיו. הַסְּחוֹרָה הַיְקָרָה הָיְתָה מוּכָנָה אֲצֹלוֹ לִמְכִירָה בַּחֲנוּת, אֲבָל בִּנְתִים לֹא מָכַר מִמֶּנָּה חֲתִיכָה אַחַת.

שְׁאָלוֹ הַשַּׂר אִם יֵשׁ לוֹ אֶת הַכַּמּוּת הַגְּדוֹלָה מֵהַבַּד הַהוּא, וְנַעֲנָה בְּחִיּוּב, נִכְנַס הַשַּׂר וְעָרַךְ הַזְמָנָה גְּדוֹלָה בִּמְחִיר מְכֻבָּד וְעוֹד קָנָה סְחוֹרָה רַבָּה מֵהַמְּלַאי הָאַחֵר, רֶוַח רַב הִרְוִיחַ הַיְּהוּדִי הַזֶּה יוֹתֵר מֵעֲמִיתוֹ הַמְּמַהֵר...

וּכְמוֹ שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה אוֹמֶרֶת לָנוּ בְּפָרָשָׁתֵנוּ: **"אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְנָתַתִּי גִּשְׁמֵיכֶם** בְּעִתָּם וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ".

לזכות
בת שבע בת רות, נחמן ישראל בן רות

לעילוי נשמת
פרת **פרים** בת ר' **נתן צבי** דערמער ע"ה

ההפצה בבית שפש נודבה לרפואת והצלחת
ר' **שלמה ברוך** בן **רבקה** הי"ו

לעילוי נשמת
טהר אביגיל בת עפשא ישראל ז"ל

לזכות **יונתן בן עדנה צביה**
לזיווג הגון ולהצלחה

השתתפו בזכות הרבים! ניתן לתרום להפצת העלון

בהעברה בנקאית:
"ידידי עיר ברסלב"
בנק מרכנתיל, סניף: 725
מספר חשבון: 26437

בנדרים פלוס:
"ידידי עיר ברסלב"
לציין בהערה:
עבור גיליון היכל מוהרא"ש

לקבלת הגליון באימייל מדי שבוע: 1@מוהראש.ישראל